

N° 270.

D. 12. Listopada.

PIĄTEK.

Rok 1824.

KURJER

Warszawski

WSPOMNIENIA.

Objęcie dowództwa nad Milicją Warszawską przez Xcia Józefa Potiatowskiego 1806.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

w Kalendarzu *Poznańskim* na rok 1774, teraz temu pół wieku, taki jest o dniu *S. Marcina* prognostyk. „Jeżeli uważacie z *Kości Gęsiej* o mającej nastąpić zimie, tedy pewniejsza jest uważać iakie są zmiany powietrza, a tak podług doświadczeń naszych poprzedników, jeżeli w dzień *S. Marcina* jest biało czyli śnieżno, tedy tęga przyszła zima, jeżeli słotno i wilgotno, tedy zima mierna, a jeżeli słońce przyswieci, tedy prawie niebędzie zimy.“ — Wczoraj prawie przez cały dzień Deszcz padał, a czasami ulewnie, niekiedy powstawał gwałtowny wieher, w niektórych miejscach za *Warszawą* wyracał drzewa. — *P. S. Ernest* Sekretarz sprawującego interesa *Francuzkie* w *Warszawie* r. 1788, podając niektóre artykuły o *Warszawie* do *Dziennika Paryzkiego* doniosł iż w *Polszcze* jest zwyczajem odwiecznym w dzień *S. Marcina* mieć *Gęś* za główną potrawę „tak u Senatorów (pisze on) iak u ubogiego rzemieśnika w tym dniu musi *Gęś* być na stole, Gospodynie same dzielą pomiędzy Gości i swą Czeładź, a kość piersiowa czysto z mięsa obrana, stawia się przed Gospodarzem, z której dochodzą iaką nastąpi zima...“ — Lecz podobny zwyczaj nietylko w *Polszcze* od dawna jest zachowywany, w winnych Kraiach a osobliwie w *Niemczech* znana jest *Gęś Marcinowska*, niektórzy z Gospodarzów starają się w tym dniu mieć *Gęś* ile może być najstarszą, i tym

celem Ojcowie swym Córkom daią w posagu *Gęsimające* po lat kilkanaście. Właśnie w ostatnim Numerze *Gazety Hamburskiej* jest umieszczona wiadomość następująca „Najstarsza od wszystkich żyjących *Gęsi*, znajduje się we wsi *Glentorn* w Hrabstwie *Lincoln*, liczy teraz lat 100 i jest własnością Pana *Hewin*, który takową po swoich Przodkach wziął w sukcesji i gdy niedawno sprzedał swoją Wieś, zostawił tę *Gęś* nowemu Dziedzicowi.“

~~~~~

z *Petersburga*. — O dalszej podróży *N. PAN* takie są wiadomości. D. 16 *Września* *Gesarz Jegomość* przybył do miasta *Ufy*, uderował *Atamana Kozackiego* 1000 rubli, Żonę jego brylantowym pierścieniem, a Córki brylantowymi fermoarami. Witali *Monarchę* Duchowienstwo, Obywatele i władze. *N. PAN* nazajutrz zwiedził wszelkie zakłady, szpitale i wezwał do swego stołu znakomite tej prowincji osoby; wieczorem raczył znajdować się na Balu danym przez Obywateli *Guberni Orenburskiej*. Na wieczną pamiątkę pobytu *Monarchy*, Obywatele postanowili wybudować *Cerkiew S. Alexandra Newskiego*. *N. PAN* własną ręką założył węgielny kamień do tego Świętego przybytku. *Monarcha* oświadczył wdzięczność władzom miejscowym za porządek, dobre drogi i inne urządzenia. Jak wszędzie również i tu obdarzył hojnie wiele osób i nappełnił radością serca tamecznych mieszkań-

ców którzy nigdy nie mieli szczęścia oglądać żadnego z Monarchów *Rossyjskich*. N. PAN posłał Najwyższy Reskrypt do Dowódcy 2go Korpusu pieszego, Xcia *Gorczakowa* oświadczając zadowolenie z wojska będącego pod jego dowództwem i udarował go Tabakierą ozdobioną brylantami i Portretem Monarchy.

Kurjer Litewski donosi że dnia 16 z. m. v. s. przybył z *Warszawy* do *Wilna* JW. Rzeźwisty Tajny Rada, Senator, Kurator Cesi Wileńsk: Uniwersy: Nowosilcow.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE

Od Granic Tureckich.

Oddalenie *Wezyra Galiba* już stało się przyczyną szkodliwych skutków; równyż łus maspołkać *Rejs Effendego* (Ministra spraw zagranicznych) który posiada wiele wiadomości i właśnie jest naswoiem miejscu, lecz słyhać że wkrótce oddalonym zostanie. Terazniejszy Wielki *Wezyr Selim* okazuje upor w przyspieszaniu układów z mocarstwami *Europy*. — P. *Minziaki* oświadczył iż otrzymał od swego Dworu (*Rossyjs*) mianownie na urząd sprawującego interesa, a chociaż już trudni się interesami swego urzędowania, lecz formalnie dotąd nie może rozwinąć charakteru tego urzędu, póki wojsko *Tureckie* nie ustąpi zupełnie z *Multan* i *Włoszczyzny*, na co otrzymał odpowiedź że w tej mierze są ponowione rozkazy. — Chociaż w *Stambule* rozgłaszają wieści o zwycięstwach *Muzułmanów*, jednak pierwszych dni z. m. doszły takie wiadomości które zapewniały że tego roczna *Kampanja* ukończyła się dla *Turków* najniepomyślniej, klęski były liczne a żadnej prawie korzyści. Dnia 7 z. m. doniesiono w *Stambule* że pod *Mityleną*, gdzie schroniły się szczytła Floty *Kapudana Baszy*, słyszano ciągle wystrzały i widziano niezmierny ogień; z największą niecierpliwością oczeku-

ją w stolicy na dalsze doniesienia. — *Sultan* w piśmie mianującym Nowego *Wezyra*, wymienił błędy popełnione przez dawnego *Wezyra*, a do nowego między innemi wyrazami użył następujących „Niezapominaj że mój urząd jest *Machometaniski*, gdy zachowasz prawo Boskie i z głębi serca uciekać się będziesz do naszego wysokiego Mistrza, to jest sławy świata, w tedy najtrudniejsze ułatwisz sprawy. Teraz najgłówniejszą sprawą jest *Powstanie Greków*, staraj się ich pokonać na lądzie i morzu. Pokaż co umiesz. Prawo Boskie i moje Sultańskie rozkazy będą ci przewodnikami, pracuj dzień i noc dla mojego dobra e. c. t.” — Na *Włoszczyźnie* rozszerza się zaraźliwa choroba. — Wiele jest doniesień o zwycięstwie *Greków* na lądzie, iakoto: o zupełnem pobiciu *Derwisza Baszy*, o oswobodzeniu *Liwadji* od *Turków* it. p. —

z *Paryża*.

D. 27 z. m. Król prezydował w radzie Ministrów, która trwała przez 3 godziny. Oświadczone Prefektem po wszystkich departamentach iż Król nie życzy aby dzień Jmienia jego był uroczystości obchodzony z przyczyną trwającej żaloby. — Król swego pierwszego Lekarza, Doktora *Portal* mianował *Baronem*. — Oddawna *Paryżanie* nie okazali tyle czułości nad zgonem nieszczęśliwych, ile teraz po zabiciu dwójga Dzieciak pod *Wincens*, *Bogaci* i *Ubodzy*, *Damy* i *Kucharki*, *Mężczyźni* i *Kobiety* codziennie odwiedzają ich mogiłę, uwieczniają kwiatami, składają wiązki *niezapominajek*, *Poeci* zaś piszą wiersze, między innemi elegjami chwalaoną jest napisana po łacinie przez *Kaprala* z 6go pułku *Gwardji*. Badanie sądowe o to zabójstwo jeszcze się odbywa, obwiniony (nazwiskiem *Papavoin*) ciągle się zapiera, a chociaż wiele dowodów jest przeciw niemu, są także i takie które go

uniewinniają; podług troskliwych rozmaitych śledstw pokazało się z śladów na piasku w tem miejscu gdzie zabójstwo było popełnionem; że Człowiek uciekający był w trzewikach, a teraz dowiedziono że obwiniony wówczas był w bótach, niemniej podług doświadczeń *Chemicznych* dowiedziono że plamy będące na sukni obwinionego nie były z krwi, lecz wcale z innego płynu. — Słychać że na głównem posiedzeniu *Rady Handlowej* zdano sprawę o handlowej umowie zawartej między *Francją* a *Stanami Ameryki Północnej*. — D. 28 z. m. Król udał się do *Wersalu* dla rozerwania się polowaniem. — Korpus *Inżynierów* ma być inaczej urządzony i znacznie powiększony, tak wczasie wojny iak nawet wczasie pokoju — z *Niemiec*.

Cesarz *Austrjacki* Nadwornego Architekta *Nobili* udarował kosztowną *Tabakierą*, ozdobioną brylantową cyfrą *Monarchy*, w dowód zadowolenienia z wystawionej wspaniałej *Bramy* przed *Pałacem Cesarskim* w *Wiedniu*. — z Powodu rychłego wyzdrowienia *Królowej Bawarskiej* odhyla się *Nabożeństwo* w *Kościółach Miasta Munich*. *Dwór Bawarski* już wyjechał do *Wiednia* na wesele *Królowej Zofji*. w *Wilży* odjazdu cały *Dwór* znajdował się w *Królewskim Teatrze*, gdzie dano *Operę Jan z Paryża* i nowy stosowny *Balet*, poczem pierwszy *Aktor Esler* otoczony wszystkimi *Artystami* deklamował wiersz witański *Królowie* nowego związku. — *Gazeta Norymberska* zbija pogłoskę umieszczoną w wielu gazetach *Niemieckich* że *Xżna Sasko-Koburska* rozwiodła się z swym *Małżonkiem*. — *Królewicz Portugalski Don Michał* dnia 24 z. m: przybył do *Sztutgardu*, mieszkał w domu gościnnym, bawił dni kilka i przybył do *Munich*, gdzie stanął w obozry pod *Złotym Jeleniem*. — D. 26 z. m: *Jenerał*

Pruski Karłowicz objął dowództwo twierdzy związku *Niemieckiego, Moguncją*, gdzie dotąd był dowódcą *Austrjacki*. *Oficerowie* załogi iakoteż władze miejscowe dawały obiad na 200 osób na który zaproszono oraz członków *Kommissji dyplomatycznej*. — Na liczne prośby, postanowił rząd *Niderlandzki* aby odtąd zwłoki iakiego bąc umarłego człowieka nie były pogrzebane aż po upłynieniu 36 godzin od chwili skonania. — Coraz bardziej chwala instytutu szkolne założone po wsiach w okolicach *Littych*. — Jak troskliwie teraz usilują zasadzać drzewa owocowe, dowodzi raport iż tylko w jednym *Powiecie Kreicnach* pod *Koblenc* wciąż roku zeszłego zasadzono takich drzew sztuk 18,864, a mianowicie *Jabłoni* z których owoców iedynie robi się *Jablecznik*, sztuk 4284, a *Gruszek* z których robi się inny napój mający podobieństwo do *Wina*, sztuk 12,335. — w Przyszłym roku obchodzonem będzie *Jubileusz* w *Państwie Wielkiego Xcia Sasko-Wejmarskiego* z powodu nkończenia lat 50 iak ten dostojny *Xże* papuże (*Karól August* urodz: 1757, utracił Ojca gdy miał rok ieden, zostawał pod opieką *Matki*, a w r: 1775 doszedłszy do pełnoletności objął rządy.) — *Amatorowie starożytności* ubolewają, że sławny *Zamek Hohencolern* bliski jest zniszczenia, już odwieczne wieże i sklepienia grożą upadkiem. Jeszcze w tych starożytnych rozwalinach znajdują się szczątki rozmaitych zbroi, orężów etc. — *Xże Anto Radziwiłł* *Namiestnik W. X. Poznańskiego*, d. 5 b. m: przybył do *Berlina*. — *Król Niderlandzki* przyjął uprzejmie wczasie *Publicznego* posłuchania, *PP. Turnaji Martens* którzy założyli *rukodzielnią* wszelakich *Machin* dotąd robionych w *Anglii*, oraz *P. Serre* założyciela doskonałej *Jutroligatorni*. — w *Niderlandach* ponowiono rozkaz baczniej strze-

zenia Kościołów, a to przyczyniły że coraz więcej jest złodzieiów kradnących sprzęty Kościelne.— *Gazety Londyńskie* donoszą że Eskadra *Niderlandzka* będąca w bliskości *Algieru* oddaliła się, gdyż układy o pokój czyli o uwolnienie od haraczu nieprzyszły do skutku, a tak może przyjść do wojny morskiej między Rozbójnikami *Deiów Afrykańskich* i Królestwem *Niderlandzkim*.— *Tei Gazety* donoszą że Prezydent Stanów *Ameryki Północnej* uznał niepodległość *Brezylji*.— Umarł w *Irlandji* Doktor *Haig* mając lat 95, pierwszy on, w swej młodości, odważył się *Deiowi Algierskiemu* zaszczerpić ospę ochraniającą, a gdy to uskutecznił, stał przy nim Żołnierz *Deia* z wymierzonym nad głową Doktora pałaszem; gdyby *Dej* umarł, Doktor byłby rozsiekany. *Haig* także szczepił tym sposobem ospę innym *Deiom Afrykańskim*.

D ONIESIENIA.

600 Topoli Włoskich piramidalnych, 5 do 6 łokci wysokich, dostać można tu w Warszawie; żyjący nabyć powzięść może wiadomość w Drukarni Kurjera. Furman idący do Wrocławia lub też i dalej, żyćzy kogo wziąć z sobą za mierną cenę. Dowiedzieć się można przy ulicy Długiej w Hotelu Drezdeńskim w Szynkowni.

CEBUL KWIATOWYCH Holenderskich różnobarwnych, nadzedł drugi i ostatni tego roku transport do Handlu Korzeni i Win pod Nr 404 na przeciw Sgo Krzyża. —

Życzonoby sobie oddać do Handlu znacznego, Młodzieńca lat 14 mającego, dobrego wychowania, z wszelkimi dobrami zaletami i bez najmniejszych złych nałogów. Potrzebujący takowego dowie się w Drukarni Kurjera.

Potrzbny jest Chłopiec do Handlu Galanterji, 15 lub 16 lat liczący, umiejący pisać po polsku a gdyby i po niemiecku to jeszcze lepiej, mający rekomendację dobrej konduity. Mający chęć, zgłosi się do Drukarni Kurjera.

Billard machoniem fornirowany z wszystkimi do tegoż rekwiizytami, jest do sprzedania każdego czasu, w domu pod Nr 237 przy ulicy Mostowej, ży-

czący nabyć udasie do właściciela tamże.

Mał honor donieść Sza: Publ: że z moim należyćcie opatrzonym Składem z Towarów Bławatnych, Galanteryjnych, Wstążek i Kramarszczyzny, oraz Płócien różnych nasztuki itp. złożonym, w domu Nr. 1063 przy ulicy Królewskiej nadal zostałem, oraz znajduję się w moim handlu Włóczka, tak zmoej fabryki iako Angielskiej, proszę więc Sz: Pu: o dalsze do moie zgłaszanie się, przyrzekając najlepsze usługi.

Nachman Samuel Zelnicker.

Dwie Klacze gniade, dobrane dobrej rassy, do karety lub Kocza, w 4 roku, są do sprzedania przy ulicy Leśnej pod Nr 667; informacja na 1 piętrze. Tamże jest Doróżka Petersburska na sprzedaż.

Uwiedamia się Szano: Publicz: iż Fabrykę moją Grzebieli wszelkiego rodzaju, tak Szyldekretowych, z kości słoniowej, z Błatów Angielskich, z rogów Brezyljańskich iako i kraio: z ulicy Nowomiejskiej obok Gdańskiej Pivnicy dotychczasowej będącej, od Szo Michała r.b. przeniosłem na ulicę Podwał pod Nr 509 wraz z Sklepem, a mając znaczny zapas Towarów surowych, przyjmuję zarazem obstalunki wszelkiego gatunku z powyższych materiałów, niemniej zupełnie nieznaczne lotowanie złamanych Grzebieli Szyldekretowych za cenę najpomniejszą.

Antoni Szymborski.

Pierwszy Transport Masta Litewskiego odebrał P. D u w e na Nowem Mieście pod Nu 351.

Przed 2 miesiącami zgineła mi w domu Lułka piankowa średnio przepalona, średniej wielkości w srebro dobrze oprawna, na przykrywcę były Litery S. P. na łulce zaś G. B. wyróżnione. Kłoby takową pod jakimkolwiek błąk pretekstem posiadał, niech ją raczy zwrócić przez Drukarnię Kurjera, a 100 złotych odbierze nadgrody. —

Kommissant Składu Rządowego ma honor Szano: Publ: zawiadomić, iż do Składu Rząd: Płodów Górniczych w nowym Marywilu pod Filarami naprzeciwko Głównego Ratusza ulokowanego, i Dywanów Rządowej Fabryki Skład w dniu dzisiejszym umieszczony został; gdzie takowe w najnowszym guście wyrobione, już się znajdują. — Jakób Liedtke.

Apteka czynna z wszystkimi rekwiizytami w mieście Woie: Lublinie przy ulicy Krakowskiej po ś. p. Janie Wagnerze, jest z wolnej ręki do wydzierżawienia, o warunkach dowiedzieć się można w tejsze Apteczce i u Opiekuna massy pozostałej Pawła Wagnera. Teatr. Jutro Dra: Teresa czyli Sierota z Gienewy